

Л.Д. Забродська, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Г.І. Забродська, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ АКТУАЛІЗАЦІЇ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ

У професійній діяльності менеджери стикаються з проблемами, які потребують нестандартного колективного вирішення. Адже, організація професійної підготовки майбутнього менеджера має: враховувати соціально-економічні умови, в яких він діятиме; ґрунтуватися на засадах розширення теоретичних знань у всіх аспектах його майбутньої професійно-управлінської діяльності; передбачати формування професійних умінь та навичок відповідно до особливостей об'єкту управлінського процесу; базуватися на принципах гармонійного розвитку особистості майбутнього менеджера як суб'єкта педагогічного процесу. Тому підготовка фахівців з менеджменту вимагає застосування інтерактивних форм, які сприяють навчанню студентів через взаємодію та надають можливість активно використовувати завдання, які відображають реальні практичні дії в межах діючих суб'єктів господарювання. Отже, особливе місце при вирішенні проблем забезпечення якісної освіти в області менеджменту займає впровадження інтерактивних технологій, зокрема тренінгових технологій.

Навчальний тренінг як активна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти, під час здійснення якої майбутні фахівці виконують тренінгові вправи, що адаптовані до майбутньої професійної діяльності, під керівництвом викладача-тренера на основі спеціально підготовлених інструктивно-методичних матеріалів відповідних сучасним вимогам до професійної діяльності.

Тренінг передбачає комплекс вправ, які розроблені на науковій основі та здійснюються за спеціальною методикою. Метою тренінгу є закріплення отриманих теоретичних знань, набуття вмій та компетенцій щодо певної проблематики управління в суб'єктах господарювання. Умовою реалізації цієї мети є використання відповідних тренінгових технологій, що зорієнтовані на актуалізацію накопичених знань здобувачами вищої освіти разом з концептуалізацією практичного досвіду.

Використовуючи тренінгові технології, викладач вищої школи, насамперед, активізує здатність учасників тренінгу до рефлексії

отриманих знань, умінь та навичок, що значною мірою забезпечує адекватний зворотній зв'язок.

Методика проведення тренінгу має певні етапи і особливості. Вступна (організаційна) частина. На цьому етапі слід повідомити про ціль і завдання тренінгу, домовитися з учасниками про правила поведінки і готовність їх виконувати. Основна частина тренінгу обумовлена завданням та змістом тренінгу і може реалізуватися з використанням методів дискусії, мозкового штурму, рольової гри, обговорення проблеми в мікрогрупі, вирішення ситуаційних завдань тощо. Вибір методів залежить від: мети і змісту тренінгового заняття; особливостей студентської групи; особливостей педагогічної ситуації; професійних і особистісних можливостей тренера-викладача. На цьому етапі слід актуалізувати проблему, тобто зробити індивідуально значущою для кожного учасника. В основній частині тренінгу значне місце (20–60% часу) слід відвести набуттю практичних навичок (вибору варіантів діяльності, комунікативних, прийняття рішення тощо). Для їх розвитку можна використовувати «мозкові штурми», обговорення однієї проблеми всією групою, ігри, спрямовані на оволодіння алгоритмом прийняття рішень чи новою стратегією поведінки. На заключну частину тренінгу бажано відвести близько 5% часу. Завдання цього етапу: підбити підсумки тренінгу; з'ясувати чи справдилися очікування учасників; оцінити зміну рівня інформованості учасників та їхній емоційний стан (рефлексія). Проте елементи тренінгових занять мають досить пластичну структуру, у них немає чітких часових меж і обов'язкового порядку проходження.

Таким чином, підготовка майбутніх менеджерів в процесі професійної підготовки у закладі вищої освіти передбачає: по-перше, оновлення знань і вмінь студентів відповідно до суспільно-економічних викликів; по-друге, оволодіння інноваційними компетенціями; по-третє, свідоме безперервне навчання й саморозвиток – як професійний, так і особистісний. Основним інструментарієм забезпечення викладачами у здобувачів вищої освіти з менеджменту названих якостей є тренінгові технології, які активізують здатність учасників тренінгу до рефлексії отриманих знань, умінь та навичок, що значною мірою забезпечує адекватний зворотній зв'язок. Отже, застосування тренінгових технологій в навчальному процесі під час підготовки сучасних менеджерів є актуальною проблемою, що сприятиме формуванню професійних компетенцій.